

D ů v o d y :

Žalobkyně prodala žalovanému motorové kolo, jehož vlastnictví si vyhradila až do úplného zaplacení kupní ceny a odstoupila od kupní smlouvy za souhlasu žalovaného, když ani v udělené mu dodatečné lhůtě kupní cenu nezaplatil. I když žalobkyně označuje svou žalobu jako žalobu vlastnickou, není překážky, aby v řízení o této žalobě bylo jednáno a rozhodnuto i o nároku na vrácení zaplacené částky kupní ceny, který žalovaný uplatňoval podle § 921 obč. zák. Stejnou zásadu vyslovil nejvyšší soud i v rozhodnutí čís. 10005 sb. n. s. Žalovaný namítal, že mu byla žalobkyní započtena na kupní cenu částka 3.388 Kč, kterou u ní měl k dobru jako provisní pohledávku. Žalobkyně mohla proti dotčenému nároku žalovaného bránit se námitkou, že není povinna k vrácení částky kupní ceny, žalovaným zaplacené, ježto má proti němu nárok na odškodnění za používání pokud se týče případné poškození motorového kola. Ježto předpis § 921 obč. zák. není předpisem práva velícího, nebylo lze starati se z úřadu o dotyčné zájmy žalobkyniny, zejména zjišťovati znaleckým důkazem, zda a pokud utrpěla újmu používáním, pokud se týče poškozením kola, nýbrž bylo na žalobkyni, by dotyčnou námitku vznesla a po stránce skutkové opodstatnila, zejména by číselně udala, nač si případnou škodu oceňuje. Než to žalobkyně neučinila, vycházejíc z nesprávného právního názoru, že v tomto sporu lze řešiti jediné otázku vrácení motorového kola a nikoliv otázku, zda té které straně přísluší nárok podle § 921 obč. zák. Žalobkyně nepozbývá sice svého případného nároku na odškodnění proti žalovanému tím, že jej v této rozepři nenamítala, než toto její opomenutí nemůže býti překážkou, aby nebylo vyhověno prostě žalobnímu žádání o vrácení kola, nýbrž aby byl žalovaný odsouzen k jeho vrácení jen proti vrácení zaplacené částky kupní ceny 3.388 Kč z ruky do ruky. Žalobkyně nemůže se omlouvatí tím, že teprve po vrácení kola bude míti možnost jeho stav spolehlivě zjistiti, neboť předpisy civilního řádu jí umožňovaly, aby stav kola dala zjistiti ještě za sporného řízení způsobem umožňujícím jí uplatnění náhradních nároků; kdyby pak při vrácení kola zjistila dodatečné jeho další zneužívání nebo poškození, než jak již bylo zjištěno, nezbývá, než aby případné dotyčné nároky uplatnila zvláštní žalobou.

Čís. 14336.

Kdo ručí zaměstnanci, jenž z příkazu zaměstnavatelova vypomáhal při práci třetí osobě, za škodu, již utrpěl při této práci.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Rv I 933 /33.)

P r v ý s o u d neuznal žalobou uplatňovaný nárok na náhradu škody důvodem po právu. **O d v o l a c í s o u d** uznal, že žalobní nárok je důvodem po právu jen polovinou.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody :

Ručení žalovaného za následky úrazu, jímž nezletilá žalobkyně byla postížena, bylo by lze opřít jen o jeho zavinění (§§ 1295, 1296 obč. zák.). V té příčině uvedla žalující, že žalovaný F. jí přikázal, aby vypomáhala u Michala Sch-a při mláčení, čímž prý za služby konané Sch-ovi převzal odpovědnost a že Sch. přímo zavinil úraz, poněvadž přikázal žalobkyni nebezpečnou práci na horním patře stodoly, nedostatečně pokrytém krajinami (§ 1157 obč. zák.); dále poukazuje žalobkyně k tomu, že byla tehdy 17letá a podobnou práci nikdy ještě nekonala, a že žalovaný F. věděl, kde a jak žalobkyně jest zaměstnána. Odvolací soud spatřuje zavinění žalovaného v tom, že strpěl, že nezletilá žalobkyně bylo Sch-em použito k nebezpečné práci, kterou dosud nekonala, že si toho byl vědom i žalovaný F., poněvadž poměry znal a praví, že jeho odpovědnost netkví jediné a hlavně v zanedbání zákonných povinností (§ 1157 obč. zák.), nýbrž i ve všeobecných ustanoveních občanského zákona o náhradě škody, poněvadž žalovaný zanedbal nutnou péči a pozornost, trpěl-li a nezabránil-li tomu, aby poškozená setrvala na nebezpečném místě. Jest tu rozeznávati otázku vlastního zavinění žalovaného F. a otázku ručení jeho za případné zavinění Michala Sch-a. Odpověď na otázku druhou je snadná. Šlo by o ručení za cizí protiprávní čin a poněvadž tu nejsou předpoklady § 1313 a) (protože žalovaný nepoužil Sch-a jako svého pomocníka ke splnění nějaké své smluvní povinnosti), ani § 1315 obč. zák. (protože žalovaný nepoužil k opatření svých záležitostí v osobě Sch-a jako svého zaměstnance nezdatného pomocníka, jenž způsobil škodu žalující straně), není žalovaný odpovědný za jednání Sch-ovo, i kdyby tento se byl dopustil protiprávního činu (§ 1313 obč. zák.). Porušení povinností uložených službodárci §em 1157 obč. zák. tu není, neboť nešlo o práci v místnostech žalovaného, nýbrž v podniku cizím, ohledně něhož žalovaný žádné odpovědnosti neměl. Zbývá tedy pouze řešiti otázku, zda již v tom, že žalovaný přikázal žalobkyni, aby vypomáhala Sch-ovi při mláčení a pak se o to nestaral, jak byla zaměstnána, a nebránil tomu, že jí byla přikázána práce nebezpečná, lze shledati zavinění. V tom, že žalovaný nezletilé R. obecně přikázal, aby vypomáhala Sch-ovi při pracích spojených s mláčením, jistě zavinění shledati nelze, neboť z tohoto příkazu nehrozilo žalobkyni žádné nebezpečí. Odpovědnost za to, jak v hospodářství Sch-ově byla zaměstnána, nestihá však žalovaného F-a, nýbrž pouze Sch-a, jenž práci jí přikázal.

Čís. 14337.

Obnova řízení z důvodu § 530 čís. 7 c. ř. s. nemá místa v rozepřích, o nichž platí zásada vyšetřovací, pokud lze nové skutečnosti a průvody uplatniti ještě v řízení opravném.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Rv I 2625/34.)

Rozsudkem krajského soudu civilního v P. ze dne 15. října 1931 bylo manželství žalobkyně se žalovaným rozloučeno bez její viny pro duševní